

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 23Csp/56/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117205843
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Boris Vittek
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:3117205843.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Borisom Vittekom v spore žalobcu P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX T. nad Q., zast. Mgr. Ing. Edit Gostanian, bytom Pod Hájom 1367/169-44, 018 41 Dubnica nad Váhom proti žalovanému Endepro, s.r.o. v likvidácii so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava 2, IČO 35 805 731 zast. RR Legal Corp., s. r. o. so sídlom Humenské nám. 4, 851 07 Bratislava, IČO 46 789 634 o určenie neplatnosti zmlúv a iné takto

rozhodol:

I. Súd žalobu o určenie, že zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 15.08.2013 je neplatná z a m i e t a.

II. Súd žalobu o určenie, že zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28.02.2014 je neplatná z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 328,52 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 328,52 eura od 14.04.2017 do zaplatenia.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 112,21 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 112,21 eura od 14.04.2017 do zaplatenia.

V. Vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a.

VI. Žalobcovi s a p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.03.2017 po pripustení jej zmeny a čiastočnom späťvzati domáhal, aby súd určil, že zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 15.08.2013 viažuca sa k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX a zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28.02.2014 viažuca sa k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 28.02.2014 je neplatná. Ďalej sa domáhal, aby súd uložil žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie v sume 328,52 € spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne od 01.07.2016 do zaplatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX a bezdôvodné obohatenie v sume 112,21 € spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne od 01.07.2016 do zaplatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX.

2. Uviedol, že dňa 22.08.2013 uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu žalobca poskytol úver v sume 1 300 €. V zmluve bolo dohodnuté zaplatiť aj poplatok za poskytnutie služby vo výške 1130,54 €. Celkovo sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému sumu 2 430,54 € v 98 týždenných splátkach po 24,31 €, pričom suma týždennej splátky nebola rozdelená na úhradu istiny a úroky v dôsledku čoho je úver bezúročný. Súčasťou spornej zmluvy bola aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, v ktorej sa žalovaný zaviazal žalobcovi poskytnúť službu, obsahom ktorej

bolo aj preberanie peňažnej hotovosti. Žalobca zaplatil celkom 1 628,52 € a preto je bezdôvodné obohatenie 328,52 €.

3. Dňa 07.03.2014 uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu žalobca poskytol úver v sume 560 €. V zmluve bolo dohodnuté zaplatiť aj poplatok za poskytnutie služby vo výške 384,14 €. Celkovo sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému sumu 944,14 € v 58 týždenných splátkach po 15,74 €, pričom suma týždennej splátky nebola rozdelená na úhradu istiny a úroky v dôsledku čoho je úver bezúročný. Súčasťou spornej zmluvy bola aj zmluva o zabezpečení splátok úveru, v ktorej sa žalovaný zaviazal žalobcovi poskytnúť službu, obsahom ktorej bolo aj preberanie peňažnej hotovosti. Žalobca zaplatil celkom 672,21 €, a preto je bezdôvodné obohatenie 112,21€.

4. V oboch zmluvách bolo nesprávne uvedené RPMN, avšak keby žalovaný ponúkal finančnú službu za úrok 73,44% resp. 86% ročne bol by jeho produkt ťažko predajný. Na oklamanie spotrebiteľa skutočnú cenu znejasnil a výška ceny služby sa stala fakticky neprístupnou a neznámou. Taktiež pri poskytnutí úveru odrátať sumu na úhradu prvej splátky, pričom úver v dohodnutej sume neposkytol. Cena poskytnutej služby a to úrok za poskytnutie úveru je síce v sporných spotrebiteľských zmluvách vyjadrený, avšak len formálne. Z ďalších ustanovení vyplýva, že cenou je nie len úrok ako aj ďalší poplatok za službu preberania peňažnej hotovosti. Sporné zmluvy obchádzajú kogentné ustanovenie § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z. o tom, že zmluva musí obsahovať reálnu úrokovú sadzbu úveru. Jedná sa o základný údaj, na základe ktorého sa spotrebiteľ rozhoduje či ponúkaný produkt objedná.

5. Ďalej uviedol, že predmetom zmlúv o zabezpečení splátok úveru bol záväzok žalobcu zaplatiť žalovanému odmenu za poskytnutie služby spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok úveru. Ide o samostatné zmluvy, ktorých vznik je podmienený vznikom zmluvy o úvere. Na základe zmluvy o zabezpečení úveru zo dňa 15.08.2013 sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému celkovú odmenu vo výške 773,50 € a na základe zmluvy o zabezpečení úveru zo dňa 28.02.2014 sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému celkovú odmenu vo výške 288,40 €. Odplata za tieto služby mala byť v zmysle § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 zahrnutá v celkových nákladoch a teda aj do RPMN, keďže boli uzatvorené v ten istý deň ako zmluvy o úvere. Čo sa týka dobrovoľnosti uzavrieť takúto zmluvu o doplnkovej službe má za to, že je nelogické, aby žalobca z z vlastnej vôle požadoval uzatvorenie takejto zmluvy, čím sa jeho úver predraží. Žalobca musel uzavrieť zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby, z toho jednoznačne vyplýva, že podmienkou poskytnutia spotrebiteľských úverov bolo uzatvorenie zmlúv o doplnkovej službe. Už aj z toho, že žalobca má bankový účet je nelogické dobrovoľné platenie odmeny.

6. Žalobca označil a k žalobe priložil nasledovné listinné dôkazy: zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28.02.2014, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.02.2014, formulár o RPMN zo dňa 28.02.2014, kartu splátok k zmluve č. XXXXXXXXXX, zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.08.2013, formulár o RPMN zo dňa 15.08.2013, zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 15.08.2013, kartu splátok k zmluve č. XXXXXXXXXX, výkaz o úhradách.

7. Žalovaný vzniesol námietku premlčania a uviedol, že postúpil svoje pohľadávky na spoločnosť KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o. o čom bol žalobca upovedomený, preto nie je pasívne vecne legitimovaný. Uviedol, že nikdy na svojich zákazníkov nevyvíjal nátlak. Celkové náklady podľa zmlúv o úvere tvoril vždy len úrok a poplatok za garantovanú službu. V každej zmluve uvádza RPMN, pričom vychádzal vždy len z údajov uvedených v konkrétnej zmluve. Občiansky zákonník v § 53 ods. 1 vylučuje možnosť zaoberať sa neprijateľnosťou cenového dojednaní ako takejho a keďže nerozlišuje medzi vedľajšími a hlavnými cenovými dojednaniami vylučuje aj možnosť zaoberať sa neprijateľnosťou jednotlivých zložiek cenového dojednaní. K absencii termínu konečnej splatnosti uviedol, že každá zmluva obsahuje presný a nezameniteľný údaj, kedy dôjde ku konečnej splatnosti úveru, čo je v nich uvedené tak, že termín splatnosti poslednej splátky a teda konečnej splatnosti úveru a dlžnej sumy je siedmy deň téhož týždňa po dni uzavretia zmluvy. K zmluve o doplnkovej službe uviedol, že táto zmluva nie je v žiadnom prípade podmienkou získania úveru. Doplnková služba je nadštandardná a je spoplatnená a je dobrovoľná. Službu výberu splátok v domácnosti zákazníka poskytoval zákazníkom, ktorí sa rozhodli túto službu využiť. Uviedol, že od žalobcu nikdy neprijal bezdôvodné obohatenie, žiadne plnenie ktoré by nezodpovedalo ich dohode.

8. Žalovaný označil ako dôkazy rozsudky súdnych inštitúcií, oznámenie poštovej banky, zmluvu o spotrebiteľskom úvere z KEŠOVKA, potvrdenie OTP banky, tabuľku s maximálnou výškou odplaty.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28.02.2014, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.02.2014, formulárom o RPMN zo dňa 28.02.2014, kartou splátok k zmluve č. XXXXXXXXXX, zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.08.2013, formulárom o RPMN zo dňa 15.08.2013, zmluvou o zabezpečení splátok úveru zo dňa 15.08.2013, kartou splátok k zmluve č. XXXXXXXXXX, výsluchom žalobcu a zistil skutkový stav a právny stav:

10. Dňa 15.08.2013 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na ktorej základe poskytol žalovaný žalobcovi úver v sume 1 300 €, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 100 týždenných splátkach s tým, že prvých 99 splátok bude vo výške 16,58 € a posledná splátka bude v sume 15,62 €. Celkové náklady boli tvorené súčtom úroku a poplatku za garantovanú službu, pričom úrok v sadzbe 11,20% ročne je vo výške 152,63 € a poplatok za garantovanú službu bol v sume 204,41 €. Celkové náklady dosiahli tak sumu 357,04 € a RPMN 29,80 %. Priemerná PRMN bola uvedená správne vo výške 48,52%. Termín splatnosti poslednej splátky a teda konečnej splatnosti úveru bol uvedený ako siedmy deň 100. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Poplatok za garantovanú službu ako vyplýva zo zmluvy predstavoval službu prevencie kumulácie neuhradených splátok prostredníctvom telefonického alebo listového upozornenia na omeškanie s uhradením splatnej sumy, podporu prostredníctvom zákaznickej linky, službu vyhotovenia duplikátov dokumentov v súvislosti so zmluvou v prípade ich straty, službu poskytnutia karty splátok. V rovnaký deň bola uzavretá zmluva o dobrovoľnej doplnkovej službe zabezpečenia splátok úveru, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal žalobcovi za sumu celkovú sumu 773,50 €, ktorú sa žalobca zaviazal splatiť v 100 týždenných splátkach vo výške 7,73 € (prvá až 99. splátka) a 8,23 € (posledná splátka), poskytnúť službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok s tým, že prevzatie sa bude uskutočňovať v mieste pobytu žalobcu.

11. Z karty splátok má súd preukázané, že na zmluvu o spotrebiteľskom úvere a na zmluvu o zabezpečení splátok žalobca uhradil celkovo sumu 1 628,52 €, pričom posledná úhrada bola vykonaná dňa 14.06.2016. Po 16.03.2015 žalobca uhradil žalovanému sumu 456,62 €.

12. Dňa 28.02.2014 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na ktorej základe poskytol žalovaný žalobcovi úver v sume 560 €, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť v 60 týždenných splátkach s tým, že prvých 59 splátok bude vo výške 10,93 € a posledná splátka bude v sume 10,87 €. Celkové náklady boli tvorené súčtom úroku a poplatku za garantovanú službu, pričom úrok v sadzbe 11,48% ročne je vo výške 39,46 € a poplatok za garantovanú službu bol v sume 56,28 €. Celkové náklady dosiahli tak sumu 95,74 € a RPMN 31,91 %. Priemerná PRMN bola uvedená správne vo výške 46,30%. Termín splatnosti poslednej splátky a teda konečnej splatnosti úveru bol uvedený ako siedmy deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Poplatok za garantovanú službu ako vyplýva zo zmluvy predstavoval službu prevencie kumulácie neuhradených splátok prostredníctvom telefonického alebo listového upozornenia na omeškanie s uhradením splatnej sumy, podporu prostredníctvom zákaznickej linky, službu vyhotovenia duplikátov dokumentov v súvislosti so zmluvou v prípade ich straty, službu poskytnutia karty splátok. V rovnaký deň bola uzavretá zmluva o dobrovoľnej doplnkovej službe zabezpečenia splátok úveru, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal žalobcovi za sumu celkovú sumu 288,40 €, ktorú sa žalobca zaviazal splatiť v 60 týždenných splátkach vo výške 4,81 € (prvá až 59. splátka) a 4,61 € (posledná splátka), poskytnúť službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátok s tým, že prevzatie sa bude uskutočňovať v mieste pobytu žalobcu.

13. Z karty splátok má súd preukázané, že na zmluvu o spotrebiteľskom úvere a na zmluvu o zabezpečení splátok žalobca uhradil celkovo sumu 672,21 €, pričom posledná úhrada bola vykonaná dňa 14.06.2016. Po 16.03.2015 žalobca uhradil žalovanému sumu 245,98 €.

14. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že musel zmluvy podpísať inak by nedostal úver, tak okrem žalobcovej vlastnej výpovede túto skutočnosť ničím iným nepreukazuje. Za tohto stavu, keď žalobca svoje tvrdenie preukazuje iba svojou výpoveďou, a jeho tvrdenie žalovaný popiera, žalobca neunesol dôkazné

bremeno, pričom jeho výpoveď možno hodnotiť ako účelovú v snahe dosiahnuť priaznivejšie právne posúdenie jeho veci. Z uvedeného vyplýva, že zmluva o zabezpečení splátok bola uzavretá dobrovoľne a žalobca nebol nikým nútený, aby ju uzavrel.

15. Podľa § 497 z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu uzavretia zmluvy Zmluva o úvere spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

19. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu uzavretia zmluvy Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

21. Podľa § 11 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

22. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 494 OZ z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

24. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

26. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

27. Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

28. Podľa § 526 ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

29. Podľa § 531 ods. 1, kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak na to dá veriteľ súhlas. Súhlas veriteľa možno dať buď pôvodnému dlžníkovi, alebo tomu, kto dlh prevzal.

30. Podľa § 532 ods. 2 OZ, kto bez dohody s dlžníkom prevezme dlh zmluvou s veriteľom, stane sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi.

31. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20131001.html>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

33. Podľa § 563 ods. OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

34. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

36. Podľa § 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie odbornou starostlivosťou úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

37. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

38. Podľa § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti.

39. Podľa § 53 ods. 11 OZ v znení od 23.12.2015 dodávateľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie zmluvy, ktorá súvisí so spotrebiteľskou zmluvou a ktorej predmetom je čo i len sčasti plnenie, ktoré je dodávateľ povinný podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti poskytovať spotrebiteľovi aj bez takejto zmluvy.

40. Z odôvodnenia pozmeňujúceho návrhu poslancov, ktorým bolo vyššie uvedené znenie § 53 ods. 11 OZ doplnené do návrhu zákona (číslo tlače v Národnej rade Slovenskej republiky 1684) sa uvádza, že toto ustanovenie sleduje potvrdenie a precizovanie už vtedy daného a z iných právnych noriem na ochranu spotrebiteľa plynúceho zákazu pre dodávateľa uzavierať závislé zmluvy, a to osobitne tie, ktorých predmetom je plnenie, ktoré by mali byť spotrebiteľovi poskytované aj bez týchto záväzkov. Navrhovaná právna úprava reaguje na protiprávne konanie, dané už podľa platného právneho stavu

(t.j. pred prijatím tohto ustanovenia), ktorého sa dodávatelia dopúšťajú tým, že predražujú poskytované služby ich osobitným spoplatňovaním a dojednáváním viacerých zmlúv, ktorých predmetom sú niektoré služby, ktoré by mali byť poskytované aj bez takýchto zmlúv a bezodplatne. Ide o ciele protiprávne konanie, ktoré obchádza zákon, znetransparentňuje sa celková cena služieb. Ide najčastejšie o služby poradenstva, vyberania splátok v domácnosti a podobne. Navrhnutou právnou úpravou sa prispeje k zjednodušeniu a zrýchleniu postihovania opísaného konania, ktoré je už aj dosiaľ protiprávne, ale jeho postihovanie bez explicitnej právnej úpravy je dosiaľ málo efektívne a pomerne zdĺhavé.

41. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej tiež „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

42. Podľa § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

43. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

44. V časti o určenie neplatnosti Zmlúv o zabezpečení splátok, žaloba nie je dôvodná. Dôvodom vedúcim k zamietnutiu žaloby v tejto časti je to, že Civilný sporový poriadok umožňuje súdu rozhodnúť o určení právnej skutočnosti, čo je aj určenie, neplatnosti zmlúv o zabezpečení splátok úveru len za predpokladu, že takáto možnosť vyplýva z osobitného predpisu. V danej veci žiadny predpis neustanovuje možnosť domáhať sa určenia neplatnosti týchto zmlúv, nakoľko zmluvy predstavujú právnu skutočnosť, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práv a povinností. Na to, aby súd mohol určiť, že zmluvy sú neplatné, je v zmysle § 137 písm. d) CSP potrebné, aby súdu toto oprávnenie vyplynulo z osobitného predpisu, čo však v danom prípade splnené nebolo. Oprávnenie rozhodnúť o určení právnej skutočnosti obsahuje napr. ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré umožňuje určiť neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nakoľko súdu nevyplýva oprávnenie rozhodnúť o určení právnej skutočnosti (neplatnosti zmluvy) z osobitného predpisu, žalobu v časti o určenie neplatnosti zmlúv o zabezpečení splátok zamietol.

45. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.02.2014 a zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.08.2013 žalovaný poskytol žalobcovi peňažné prostriedky a žalobca sa zaviazal ich vrátiť zvýšené o úrok a poplatok v pravidelných mesačných splátkach. Zmluvy spĺňajú náležitosti zmluvy o úvere definované v § 497 Obchodného zákonníka a záväzkové vzťahy medzi účastníkmi je teda vzťahmi zo zmlúv o úvere podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, ktorý predstavuje tzv. absolútny obchod. Žalovaný pri uzavieraní zmlúv vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca v čase uzavretia zmlúv nekonal v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti. Predmetné zmluvy sú tak zmluvami o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase ich uzavretia. Na predmetné úverové zmluvy sa tak vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. a teda zmluvy musí obsahovať náležitosti stanovené v § 9 tohto zákona. Súd po preskúmaní veci zistil, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere neobsahujú všetky zákonom o spotrebiteľských úveroch vyžadované náležitosti.

46. Predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere neobsahujú náležitosti tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Citovaný zákon je predpisom verejného práva, ktorý stanovuje práva a povinnosti veriteľa a zároveň následky ich porušenia. Vo vyššie citovanom § 9 ods. 2 zákon stanovuje povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vrátane údajov o termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f). Zmluvy o úvere neobsahujú údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch - a to údaj o termíne konečnej splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru je uvedená ako „termín splatnosti poslednej splátky a teda konečnej splatnosti úveru a dlžnej sumy je siedmy deň 60. týždňa resp. 100. týždňa po dni uzavretia zmluvy“, pričom tento údaj nie je možné považovať za uvedenie termínu konečnej splatnosti, nakoľko ten musí byť uvedený pevným dátumom a tak poskytnúť spotrebiteľovi dostatočne jasný a konkrétny údaj o tom, kedy nastala konečná splatnosť úveru. Tento údaj nemožno stotožňovať s údajom termín konečnej splatnosti, nakoľko z jazykového výkladu tohto pojmu vyplýva, že musí byť uvedený čas, kedy má byť úver splatný, pričom túto požiadavku

spĺňa uvedenie aspoň mesiaca a roku, v ktorom má byť úver podľa zmluvy splatený. Z uvedeného dôvodu, sú zmluvy bezúročné a bez poplatkov.

47. Žalovanému pritom nič nebránilo, aby v zmluvách uviedol presný dátum konečnej splatnosti úveru. K uvedenému vid' napríklad rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/101/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/211/2013, prípadne rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12C/349/2015 a mnohé iné.

48. V súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 treba uviesť, že Súdny dvor rozhodol, že sankcie za neuvedenie niektorých náležitostí uvádzaných v smernici o spotrebiteľských úveroch musia byť primerané, teda, že nie každé neuvedenie údajov v Zmluve o úvere má viesť k bezúročnosti a bezpoplatkovosti tejto zmluvy. V prípade, ak zákon, ktorý takúto smernicu transponoval nespĺňa takúto požiadavku, je potrebné s ohľadom nato, že do vnútroštátneho práva prevzatá smernica už nemôže mať priamy účinok, sa pokúsiť vyložiť zákon (vnútroštátne právo) v súlade s touto smernicou, t.j. vykladať zákon eurokonformne. Avšak eurokonformný výklad nie je neobmedzený. Medzou eurokonformného výkladu je rešpekt k všeobecným právnym zásadám, ktoré nemôže eurokonformný výklad porušovať; súd aplikujúci právo sa nemôže uchýliť k eurokonformnému výkladu, ktorý by bol contra legem (rozsudok Súdneho dvora C-268/06 bod 100 a rozhodnutia v bode uvedené). V danej veci zákon o spotrebiteľských úveroch vyslovene pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyžadoval uvedenie aj termínu konečnej splatnosti úveru a celkovej výške úveru, pričom žiadnym výkladom iba výkladom, ktorý by bol contra legem, tj. proti samotnému zneniu zákona, by bolo možné nepovažovať úver za bezúročný a bez poplatkov, čo nie je prípustné, nakoľko by to bolo v rozpore s jasným zrozumiteľným znením zákona, a tým pádom v rozpore s požiadavkou právnej istoty.

49. Súd dodáva, že dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nie je nerozčlenenie splátky na istinu úrok a poplatok, nakoľko v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. postačí ak sú zahrnuté vo výške splátky, a teda zmluva spĺňa náležitosti tohto ustanovenia, keďže obsahuje výšku splátky (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017).

50. K tvrdeniu žalobcu, že žalovaný skutočnú cenu úveru znejasnil súd uvádza, že zmluva skutočnú cenu obsahuje vyjadrenú jasne a zrozumiteľne. Nie je znejasnením ceny jej rozdelenie na úrok a poplatok za garantovanú službu, nakoľko tie sú zreteľne vyjadrené a zároveň sú zahrnuté v celkovej čiastke, ktorú musel žalobca zaplatiť a ktorá je uvedená v zmluvách o úvere. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalobca mal uhradiť aj úrok a poplatok za garantovanú službu, pričom je to uvedené spôsobom, ktorý nevyvoláva žiadne pochybnosti. To, že to znejasňuje celkovú cenu úveru, nakoľko cena mala vyplývať z úroku súd dodáva, že zo žiadneho predpisu nevyplýva, že celkovú čiastku ktorú mal žalobca zaplatiť mala byť vyjadrená úrokovou mierou. Je to práve údaj o RPMN, ktorý má slúžiť, aby si spotrebiteľ túto výhodnosť úveru porovnal, nezávisle na tom, aký je útok. K porovnaniu výhodnosti úverov je stanovený údaj RPMN, nakoľko ten zohľadňuje nie len úrok ale aj prípadné ďalšie poplatky, ktoré sa na úver viažu. A údaj PRMN je vyjadrený správne. Zároveň je takisto správne vyjadrená celková suma, ktorú mal žalobca zaplatiť, keďže je vypočítaná zo sumy poskytnutého úveru ako aj celkových nákladov. Do celkových nákladov však nebolo potrebné zahrnúť cenu za službu zo zmluvy zabezpečenia splátok úveru, nakoľko tá ako vyplýva z dokazovania žalobca nebol nútený uzavrieť nato, aby získal úver. V zmysle § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. by sa totiž náklady za túto službu mali premietnuť do celkových nákladov úveru len za predpokladu, že túto zmluvu musel spotrebiteľ uzavrieť, aby úver vôbec získal, čo však žalobca, ktorého ťažilo dôkazné bremeno nepreukázal. Z uvedeného potom plynie, že aj RPMN keď vychádzalo iba z nákladov za úrok a garantovanú službu bolo vypočítané správne.

51. Čo sa týka zmlúv o zabezpečení splátok, je zrejmé, že tie sú závislé od samotnej zmluvy o úvere, nakoľko bez nich by poskytovanie služby ako je vyberanie splátok u žalobcu nebolo možné, nakoľko bez zmluvy o úvere by žiadne splátky neboli. Cena za tieto služby pritom predstavuje viac ako 51 % poskytnutého úveru. Takto vysoká cena je s ohľadom na službu neprimeraná aj s ohľadom nato, že cena za poštový poukaz, ak by žalobca hradil dlh napríklad na pošte pri hradení sumy do 150 € je 50 centov, teda ak by žalobca platil sumu poštovou poukážkou sama, bez tejto služby, ktorá spočívala vo vyberaní hotovosti zaplatil by pri 60 týždenných splátkach sumu 30 eur a pri 100 týždenných splátkach sumu 50 €, ale nie 288,40 € resp. sumu 773,50 € v dôsledku čoho táto služba podstatne predražila úver, teda nemožno konštatovať, že by táto služba priniesla žalobkyni výhody hodné tejto ceny. Za stavu, keď táto zmluva spôsobila viac ako dvadsaťpäť násobné predraženie úveru (v porovnaní s platbou s poštovou

poukážkou, prípadne internetbankingom), vyhodnotil súd túto službu ako nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 7 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorá je zakázaná a preto je zmluva pre rozpor so zákonom neplatná. Je totiž v rozpore s odbornou starostlivosťou, teda čestnou obchodnou praxou ponúkať spotrebiteľom pri uzatváraní zmlúv o úvere návrhy zmlúv, ktoré enormne predražujú úver službou, ktorá spočíva najmä v tom, že hotovosť sa chodí vyberať k žalobcovi. Priemerný spotrebiteľ totiž v čase uzatvárania zmlúv, je zameraný primárne na hlavný predmet kontraktácie a tým je poskytnutie úveru a jeho podmienky, ktoré sú v porovnaní so zmluvou o zabezpečení splátok z jeho pohľadu priaznivé, a preto ľahko pristúpi aj v dobrej viere, že bude obdobne priaznivá aj zmluva o zabezpečení splátok, čo však nie, práve pre jej predraženie. Tak napríklad za samotný úver v sume 1 300 € musel zaplatiť náklady v sume 357,04 €, avšak za službu, ktorá je formálne iba doplnkom k úverovej zmluve musel zaplatiť 773,50 €. Čestnej obchodnej praxi zodpovedá nie nadmerné predražovanie spotrebiteľského úveru za služby, ktoré sú inde bežné za podstatne nižšiu cenu a ak nejde o bežné služby musí byť ich hodnota adekvátne k výhodnosti pre klienta, čo v uvedenom prípade nie je splnené, vzhľadom nato, že ak by klient uhradil dlh poukážkou či internetom, čo zjavne nie je problém, by ho to nestálo toľko, než musel vynakladať na túto službu.

52. Súd dodáva, že v súčasnosti je už táto praktika zakázaná výslovne, a to v § 53 ods. 11 OZ (viď odôvodnenie pozmeňujúceho návrhu) čím táto právna úprava jednoznačne precizovala, že túto praktiku je potrebné považovať za nekalú, vzhľadom nato, že je zneužívaná za účelom predražovania úveru za služby, ktoré s ohľadom na ich cenu adekvátne hodnotu pre spotrebiteľa nemajú, resp. nijak výnimočne nezvýhodňujú klienta spôsobom, ktorý by ospravedlňoval ich cenu. Na uvedenom závere nemení nič, že žalobca uvedenú zmluvu uzavrel dobrovoľne.

53. Žalovaný tak od žalobcu nemohol zo zmlúv o úvere požadovať žiaden úrok a žiadne poplatky s ohľadom na § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. a s ohľadom na neplatnosť zmluvy o zabezpečení splátok. Žalobca tak bol povinný vrátiť žalovanému len istinu. Žalobca ako vyplýva z výkazov splátok uhradil žalovanému viac ako istinu, keď istinu pri zmluve č. XXXXXXXXXX preplatil celkovo o 112,21 €. Istinu pri zmluve č. XXXXXXXXXX preplatil celkovo o 328,52 €. Suma 112,21 € a 328,52€ tak predstavuje bezdôvodné obohatenie u žalovaného, nakoľko ide o plnenie z neplatného právneho úkonu. Vzhľadom nato, že predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu na koho úkor sa získal (§ 456 OZ), zaviazal súd žalovaného na zaplatenie sumy 112,21 € a 328,52 €.

54. Úrok z omeškania súd žalobcovi priznal v sadzbe 5%, nakoľko k prvému dňu omeškania, ktorý ustálil na 14.04.2017 bol úrok z omeškania v tejto sadzbe a v sadzbe prevyšujúcej tento úrok z omeškania a za obdobie v ktorom žalovaný v omeškaní nebol žalobu zamietol. Plynutie omeškania nenastalo dňom od ktorého žiadal žalobca úrok z omeškania (01.07.2016), ale nakoľko čas plnenia bezdôvodného obohatenia dohodnutý nebol, druhý deň po dni kedy žalobca žalovaného o vrátenie dlhu požiadal a tým je až druhý deň po doručení žaloby, ktorá bola žalovanému doručená dňa 12.04.2017, nakoľko žiadna skoršia žiadosť o vrátenie nebola tvrdená. Nasledujúcu deň 13.04.2017 bola žalovaný povinný dlh splniť (§ 563) a ďalší deň 14.04.2017 už bol v omeškaní.

55. K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že žaloba bola podaná 16.03.2017, pričom pred uplynutím dvojročnej lehoty (§ 107 ods. 1 OZ) t.j. v období po 16.03.2015 uhradil žalobca sumu aj sumu 112,21 € ako aj sumu 328,52 €, teda nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný, nakoľko pred uplynutím premlčacej doby bola uhradená vyššia suma než predstavuje bezdôvodné obohatenie.

56. Čo sa týka námietky pasívnej legitímácie, keď žalovaný uvádza, že pohľadávku previedol na spoločnosť KRUK Česká a Slovenska republika, s.r.o. súd uvádza, že prevodom pohľadávok, dochádza prevodu iba pohľadávok prevodcu, t.j. žalovaného, avšak nie pohľadávok žalobcu voči prevodcovi, teda záväzku. K zmene osoby pasívne legitímovanej pri záväzku je možné iba cez inštitút prevzatia dlhu (§ 531 OZ), ten ale nebol preukázaný.

57. Súd uvádza, že dôkazy označené žalovaným nevykonal, nakoľko na zistenie skutkového stavu rozhodného vo veci by nijak neprispeli a ani nemali vplyv.

58. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

59. Súd žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keď súd jeho žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia v časti istiny v celosti vyhovel. Zamietnutie žaloby v časti o učenie neplatnosti zmlúv o zabezpečení splátok úveru, však nepokladá za neúspech žalobcu, nakoľko ako vyplýva z odôvodnenia tie neplatné boli a súd ako predbežnú otázku v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia riešil ich neplatnosť. Uvedené obdobie platí aj pre zastavenie konania v časti bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv, keďže otázka bezúročnosti a bezpoplatkovosti bola takisto otázkou predbežnou pre posúdenie bezdôvodného obohatenia, a súd dospel k záveru, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.